

† Dr. Oton Hawlina trpin in oče trpinov

Tržič, 5. avgusta.

K svoječasi, znamenitemu tržiškemu zdravniku Tomažu Piru je naravnost romala Gorenjska, ki je pri dobrem in obenem originalnem zdravniku dobivala pomoč. Zadnja leta je imel tudi obširen delokrog tržiški zdravnik dr. Oton Hawlina, ki je bil znan zlasti po svoji veliki ljubeznivosti. Danes dopoldne je ta veliki dobronik trpečih zatisnil svoje trudne oči za vedno. Ob njegovem mrtvaškem odru plakajo srca vseh Tržičanov in še mnogo drugih, katerim je dr. Hawlina, sam največji trpin, lajšal gorje življenja.

Rodil se je pokojni gospod doktor 12. novembra 1876 v Hradeku na Ogrskem. Pa bil je s srcem in delom vedno našega čuvstvovanja. Tržičani smo ga vzljubili takoj, ko se je nastanil med nami. Bolniki so ga zagledali ob svoji postelji, pomoč in srčnost delečega, pa jim je novo upanje krepilo dneve bolesti. Hvaležnost za velikodušno izvrševanje svojega poklica je žel blagi gospod doktor v bolniški sobi, v svoji ordinaciji, na cesti in vsepovsod.

Pred božičem leta 1920 smo že zatrepetali. Dobri gospod doktor je naenkrat ohromel na obe nogi. Vrnil se nam je iz težke vojne, dobrodelno njegovo srce je hotelo dragim Tržičanom deliti pomoč, a postal je sam velik trpin. Bog ga je pri življenju še ohranil in delal je neumorno še vedno, več kot je zmogel. Priklenjen je bil skoraj enajst let na bolniški stol, opustiti je moral obiske bolnikov po domovih, postala pa je njegova ordinacijska soba veliko pribežališče trpečih, ki so dobivali tu pomoči za boleznimi in vedno veliko mero ljubezni in sočustvovanja.

Trpljenje pokojnega je bilo večkrat v zadnjih letih grozno. Zadnje mesece je trpel neizmerno. Le njegovo globokoverno in bogudano srce je moglo potrpežljivo nositi težki križ bolesti. Ljubeča gospe soproga, sin ter oče hčerki, kakor tudi gg. zdravniki, so mu bili usmiljeni Samaritani v težkih dneh. Ves Tržič je pa čakal in trepetal, kdaj zasliši težko vest, da velikega dobronika ni več med nami.

Pretrpel je blagi mož, ki je tudi v svoji bolezni drugim delil pomoč. Lepo in ponovno previden je zapustil svojo ljubo družino in številne prijatelje. Naj bo njegova ljubezen do Boga in trpečih kronana v nebesih in pri nas naj ne postane nikdar pozabljena! — Počivaj v miru!

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v Tržiču v petek ob štirih popoldne.

Pesek ga je podsul

Tržič, 4. avgusta.

Včeraj se je smrtno ponesrečil 22 letni Ferdinand Kurent pri kopanju peska v kamnolomu Cirila Renko v Tržiču. Kopal je pesek ves dan in je vedno silil v jamo, čeprav so mu njegovi tovariši, sodelavci branili, češ, da je tam nevarno. Okrog petih popoldne, ko je pravkar vrgel iz omenjene jame lopato peska, se je pesek pomešan s kamnjem vsul nanj in ga vsega zasul. S težavo so ga tovariši izvlekli iz jame — bil je nezavesten in je v par trenutkih izdihnil. Imel je počeno lobanjo — kamen mu jo je prebil, — in najbrže tudi tilnik zlomljen, ker je imel na tem mestu tudi veliko rano. Vsi poizkusi ga obuditi k življenju so bili zaman in poklicani g. župnik mu je mogel le še podeliti sv. poslednje olje. Fant je bil pretekli petek reduciran v krmeljskem rudniku in je sedaj hotel z delom poravnati mal dolg, ki ga je imel pri lastniku kamnoloma — pa ga je takoj prvi dan zadela nesreča. Bil je mirnega značaja. Zapušča 10 letno sestro Marjo v hiralnici v Mengšu.

Slovenci v Zagrebu

Nedelja, 2. avgusta je bila v zgodovini slovenskega bogoslužja v Zagrebu zopet nekaj posebnega. Maševal in pridigoval je prvič g. dr. Josip Turk, docent ljubljanske bogoslovne fakultete, ki je pripejal s seboj tudi sošolce iz novomeške gimnazije, ki so se vsi udeležili službe božje. Prisotni so bili: Artič Franjo iz Maribora, Cesar Martin iz Ljubljane, Bučar Danilo iz Ljubljane, Markič Mato iz Ljubljane, Kordiš Jože iz Ljubljane, Kit Ivo iz Ljubljane, Lovšin Anton iz Ribnice, dr. Marjetič iz Zagreba, Pintar Viktor iz Zagreba, Schneider Viktor iz Zagreba, Kraut Stefan iz Maribora. S soprogami so bili Cesar, Kordiš, Marjetič in Pintar. Po maši so odšli k fotografu, da ovekovečijo sestanek po 15 letih mature in nato na svečani obed v rumeno dvorano Gradskega podruma. Brzjav sta poslala sošolca Mušič Jurij iz Osjeka, Grden Anton iz Novograde Sada in profesor Tiller iz Novega mesta. Profesorja Ažman in Kelemen sta se opravila pismono, kakor tudi vsi ostali tovariši. Sestanek 20 letnice mature se bo vršil v Ljubljani.

Rupujte! Naročajte!

Slovenski misijonarji, Baragovi nasledniki v Ameriki, spisal dr. Fr. Jaklič, založila Unio Cleri, stane 6 Din.

Baraga, list, opisuje na šestih straneh njegovo življenje in delo, stane 2 Din.

Sedem Baragovih razglednic po 1 Din.

Naj ne bo hiše v Sloveniji, ki bi ne imela kakega spomina na našega velikega moža, na Barago.

Naročila sprejema

Misijska pisarna, Ljubljana, Semeniška ulica 2.

Mogočna proslava mariborske Prosvetne zveze na Brezjah

Maribor, 4. avgusta.

Danes zvečer so se vrnili v Maribor romarji, ki so se udeležili božjepotnega izleta mariborske Prosvetne zveze na Brezje. Za celo področje Prosvetne zveze, ki obsega Štajersko, Koroško in Slovensko Krajino, se je vršila ta veličastna proslava v dneh 3. in 4. avgusta.

Štiristo članov naših organizacij iz področja mariborske Prosvetne zveze je te dni poromalo k Mariji Pomagaj na Brezjah. Trije posebni vlaki so popeljali naše romarje na Otoče, veliko pa se jih je peljalo z rednimi vlaki. Od 2. ure zjutraj v ponedeljek so bile v prelepi Marijini cerkvi sv. maše in naši požrtvovalni gospodje duhovniki in č. g. patri frančiškani so od tega časa dalje spovedovali. Ob pol 5 uri zjutraj je imel preč. g. monsignor Vreže, navduševalen in pristrčen pozdraven govor. Ob pol 10 uri je daroval slovesno sv. mašo. Ostale cerkvene govore so imeli priznani naši cerkveni govorniki gg. dekan Gomilšek in prof. Živornik in prof. Richter. V ponedeljek ob pol 11 uri je bilo po končanem cerkvenem opravilu prosvetno zborovanje zunaj cerkve. Predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec je v zvezi s proslavo efeškega jubileja poudarjal, kako je Marijino češčenje, ki ga goje naše prosvetne in vzgojne organizacije, vir svežega in čistega idealizma, brez kojega je človeško življenje skoro neznosno breme. Tega idealizma, ki je v gotovi meri potreben vsakemu človeku, v veliki meri zlasti mladini, je na svetu vedno manj; vedno bolj se umika iz sveta v zatočišča krščanske misli. V svetu pa se je razširila kopirna zahrepenel po vladi materializem, ki zanika dušo, večnost in Boga. Po svojem bistvu je brezboštvo, po svojih učinkih pa nesreča in poguba v duhovnem in gmočnem oziru; to je dokazal v Rusiji, ki si jo je podjarmil in odkoder pošilja svoje pogubonosne odposlance v razne dele sveta. V zadnjem času jih hoče izkrcati zlasti v Španiji. Španski pesnik Calderon, ki spada v vrsto največjih svetovnih pesnikov in ki letos obhajamo 250 letnico njegove

smrti, opisuje v eni svojih veličastnih pesmi, kako se poglavar hudobnih duhov vozi v črni ladji po svetovnem morju, hoteč se s svojimi pomagači izkrcati zdej v tej zdej v drugi državi. Obrambne skale na obrežju zabranjujejo, da njihova ladja ne more povsod pristati. Hudobija sil povsod na obal. Skala, ki odbija njene napadalne poskuse, je katoliška Cerkev in njene organizacije. Naše organizacije so prešinjene s katoliškim duhom, z duhom resnice in pravice in zato jim mora biti povsod zajamčena pravica do obstanka in možnost dela in razvoja. Ob koncu svojega govora je dr. Hohnjec predložil naslednja dva z velikim navdušenjem sprejeta telegrama:

Apostolskemu nunciju nadškofu Pellegrinetti-ju, Belgrad.

Prosvetna zveza v Mariboru je pri Materi božji na Brezjah, kamor je danes priromalo okoli 4000 njenih članov, svečano proslavila efeški jubilej ter iskreno prosila Boga, naj v svoji neskončni dobrotljivosti nakloni čast oltarja dvema sinovoma slovenskega naroda Slomšku in Baragi. Kot članica Katoliške akcije Vašo Prezvišenišo spoštljivo pozdravlja ter prosi, da blagovolite sporočiti Njegovi Svetosti papežu Piju XI. izjavo naše otroške udanosti, zvestobe in ljubezni z izrazom zahvale za vrgledno odločnost, s katero brani svobodo vesti in katoliške vzgoje in prosvete ter z zagotovilom, da ga bodo v tej sveti borbi spremljale naše molitve. — Predsednik: Dr. Josip Hohnjec.

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru, Belgrad.

Danes 14 dni poteče 10 let, odkar Vaše Veličanstvo vlada kot kralj z državniško in očetovsko skrbjo našo jugoslovansko državo. Tem povodom si Prosvetna zveza v Mariboru, zbrana z okoli 4000 udeleženci na svoji letni skupščini na Brezjah, dovoljuje sporočiti Vašemu Veličanstvu spoštljive in srčne čestitke z izrazom globoke udanosti in dejanske zvestobe. — Predsednik: Dr. Josip Hohnjec.

Še nekaj o požaru v Rušah

Ruše, 4. avgusta.

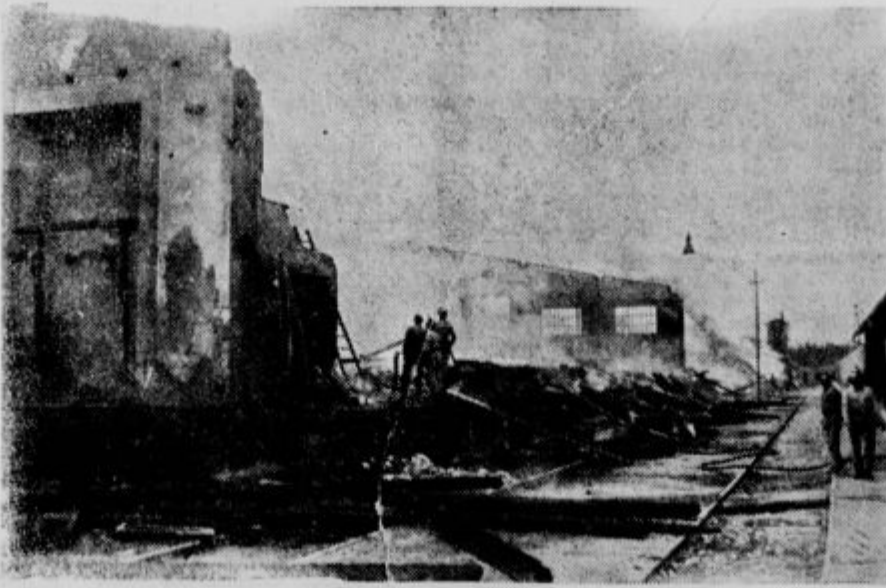
Prvi strah je minil, vrača se trezno mišljenje. Kaj zdaj? Se vpraša vsakdo. Zavarovano ni bilo samo poslopje, ampak tudi ves proizvod, karbid, dušik, nitrofoskal itd. Zato je škoda nekoliko manjša, kakor se je mislilo v začetku. Seveda se množina izpreminja z ozirom na izdelek in na prodajo, in se izpremembe javijo zavarovalnici vsak teden. Popolnoma uničena so velika skladišča v ozadju tovarne proti Dravi. Ves sprednji in zahodni del tovarne je ostal nepoškodovan. Zato mnogi tuji, ki se vozijo po železnici mimo tovarne, niti ne verjamejo, da je bil požar tako velik, kakor se je pisalo in govorilo. Šele če stopiš za tovarno, opaziš, da je uničena polovica severnih stavb.

Nesrečo je imela požarna bramba iz Studencev; med vožnjo se jim je na motorni brizgalni zlomila os tik pred tovarno, kolo pa je po cesti letelo dobrih 200 m naprej. Sreča je bila, da ni bilo nikogar v bližini. Gasilec je ravnanje po omejitvi požara dalo na razpolago več sodčkov piva, da so si pogasili nazadnje še svojo žejo. Dobro so se pri tem požaru obnesle motorne brizgalne, ki si jih je nabavilo zadnja leta več gasilskih društev. Ko je zmanjkalo vode v basenu, je del brizgalnice črpal vodo iz Drave v basen, druge pa so jo v močnih curkih škropile na goreče tramovje.

Grozno pa je vplival požar na živce Rušanov; ti se nikakor ne morejo pomiriti. Kadar se oglasi sirena v tovarni, da kliče delavstvo k rednemu delu ali naznanja konec dela, strepetajo živci starih in mladih nanovo in vsak se vpraša: Ali že zopet gori? Šele ko utihne piščalka, se pomiri ljudstvo v vzdihom: Hvala Bogu, da je mir!

Skladišča v plamenih

Gasilec na delu

Število na srcu bolnih raste!

Po rezultatih najnovejših raziskovanj sta 2—3% celokupnega človeštva na srcu bolna. Jugoslavija sama bi po tem imela kakšnih 300.000 bolnih na srcu. Odvrniti je boljše kakor zdraviti. Pijte kavo Hag, to izvrstno zrnato kavo, osvobojeno razdražljive snovi — kofeina. Pri kavi Hag ne pogrešate ničesar. Ravno na počitnicah bi tudi morali kavi Hag dati prednost. Vsak boljši hotel in restaurant jo servira na željo. Vaše srce in živce varuje pri popolnem užitku kave, samo kava Hag.

Iz farne kronike Boh. Bistrice

6. avgust 1881 — 6. avgust 1931

... Ker je bila cerkev premajhna, začeli so že zgodaj misliti, da bi naredili novo. Toda šele župniku Mesarju se je posrečilo, da izpelje to misel. Veliko let so nabirali za zgradbo prostovoljne doneske, dalj časa napravljali kamen, opeko in les. Slednji napočili veseli dan, ko se je slovesno blagoslovil temeljni kamen. Begunjski dekan Silvester Keše izvrši to opravilo 3. nedeljo po Binkoštih 30. junija 1878. Zalibog, da je čakala Bistričane huda poskušnja.

Ljudje se z nenavadno vneto poprimejo dela. Vsa dan in skoro vse poletenske nedelje hodijo na tlako. Zidanje vrlo napreduje in že je upanje, da bo cerkev posvečena jeseni l. 1881. Tudi zvonik je bil skoraj ves dovršen. A tedaj pride usodni dan, 6. avgusta 1881, ki se bo stoletja ohranil v zgodovini. Zvonik, sezidan na preslabih kamenitih stebrih, se poruši na cerkevno streho, vdre obok in silno pretrese ves cerkveni zid. Toliko hujša pa je bila katastrofa, ko se izve, da je zasutih v razvalinah 7 ljudi, med njimi tudi domači kapelan g. Janez Jerala. Rojen je bil v Naklem 28. avg. 1836, posvečen 3. avgusta 1862. Njega niso najdlj dobili izpod ruševin; ura v žepu mu je še tiktakala. Spomenik na pokopališču ima vrstice:

Križ drevo nam je življenje,
V njem nam upanje zori;
Da, če s Kristusom smo tu trpeli,
Se snideli bomo v srečni večnosti.

Grozna je bila ta nesreča za župnika Mesarja in vse farane. Mnogo jih je potrla, a vendar jim peguma ni vzela. Precej naslednje leto 1882 se lotijo novih priprav, preskrbe se z apnom, opeko in lesom tako, da spomladi 1883 zopet pričnejo z zidanjem. Zidarsko delo prevzame stavbinski večak Faleschini iz Ljubljane ter ga dovrši jeseni 1884. Nikolajev nedeljo 7. avgusta 1884 je cerkev blagoslovil Grajski dekan Jožef Razboršek. In ko jo 15. avgusta 1885 slovesno posveti prevzvišeni knezoškof dr. Jakob Missia — tedaj se Bistričanje s svojim ljubljenskim duhovnim očetom Mesarjem pozabili bridkosti, katerih jim je previdnost božja natočila polno čašo ter hvalili Njega, ki rane seka, pa jih tudi zaceli.

Da se je moglo vse tako hitro izvršiti, pripomogel je zraven neumorno delavnega župnika Mesarja' pokojni vladika Krizostom Pogačar. Precej po porušenju je ukazal, naj se po vseh cerkvah v škofiji napravijo darovanja za novo zgradbo. Teh milodarov se je nabralo nad 5000 gld. Pokrili so z njimi zidarske stroške. Cerkev je zidana v renesančnem slogu, dolga je 36 m in 16 m široka. Prvotna stavba je imela veličasten odmev, vendar so pa pozneje, da bi se bolj razločno slišali cerkveni govori, zazidali mogočno kupolo.

¹ Janez Mesar je bil 9. bistriški župnik in sicer od l. 1863—1894, graditelj nove cerkve, oče umnega sirarstva, škofijski duhovni svetnik, dežel. poslanec. Bil je pravi oče Bohinjcev, odlikoval se v dušnem pastirstvu ter skrbel kot oče za svoje župljane, kar priča doprsna soha v župni cerkvi z napisom:

Janez Krstnik Mesar

rojen na Jesenicah 12. jun. 1832,

župnik na Boh. Bistrici od 9. 11. 1863 do 11. 2. 1894, kjer je vpeljal sirarstvo,

umrl župnik v Smartnem pri Kranju 3. maja 1895.

Z besedami kazal v nebesa si pot,

To cerkev si zgradil, da k Bogu nas vabi;

Delil nam stotero telesnih dobrot —

Nikdar ne hvaležni Bohinjec ne zabi.

Kako je zdaj v Nadlesku

Drugi dan zvečer in ponoči je padal močan dež, ki je večino razbeljenega zidovja spremenil v apno. Kupi sena na obokih hlevov in zgorelih skednjah so še čez 4 dni tleli in goreli. Zavarovalnico (največ Vzajemna zav. v Ljubljani) so pogoreli večinoma že prejeli (okrog 650.000 Din). Škoda je ocenjena na 3.323.000 Din. Pogoreli so naši streho v ostalih hišah v Nadlesku in sosednjih vaseh pri sorodnikih. Skoro vse hiše že popravljajo zidarji in tesarji. Les za ostrešje so poiskali na skladiščih med Prezidom in Rakekom. Polovica hiš ima že novo streho. Prva jo je dobila že osmi dan po požaru. Nato bodo pokrili hleve in zgradili skednje. Živine so precej prodali, seveda pod ceno, ki je itak silno nizka. Pogoreli sami so se takoj lotili dela, v par dneh so »zglühali«¹ z zidarji, tesarji, opekariji itd., pa začeli voziti opeko, les, pesek, apno, cement itd. Zelo požrtvovalno pomagajo ostali vaščani, sorodniki in bližnje vasi. Gosp. ban je poslal 30.000 Din, iz vasi v okolici vozijo seno; v nedeljo 2. t. m. so po vseh vaseh naše velike občine zbirali načelniki gosp. odborov po hišah darove. Denarja bo malo, največ sena. Upamo, da bodo občine v banovini in župnije v škofiji zbrale kaj več v denarju, pa časopisi, G. minister Serbec bo morda od države izposloval kakšno znatno vsoto. Tudi sosedne občine zbirajo darove v blagu; dozdaj so zlasti iz Blok že pomagali s senom. Od nekod pa je prišel sam — račun za gasilce, pa masten. Odbor za pogorele dela hitro in z uspehom, pa praktično. Ljudje — zavarujte se zoper ogenj, za zadostno! Požarne brambe rabijo pouka o gašenju, ne le vaj in veselje.

Zdravnik odkriva rane socialnega zavarovanja

Zadnjič smo objavili predloge zdravnika dr. Kottmeierja za preosnovno zdravniškega zavarovanja v Nemčiji; danes podajamo njegove izjave o ranah sedaj veljavnega soc. zavarovanja v Nemčiji (»Schönere Zukunft«, Dunaj, 10. maja 1931.).

Vedno smo bili ponosni na naše nemško socialno zavarovanje — pravi dr. Kottmeier — toda danes je vse nezadovoljno z njim, tudi zavarovanci sami. Prispevki za bolniško blagajno stalno naraščajo, invalidsko zavarovanje

dobitvah medicinske znanosti, marveč po »izkušenih metodah«, to se pravi po zastarelih metodah. Če se pomisli, da je nad tri petine prebivalstva v Nemčiji socialno zavarovanega, je razvidno, da je postalo nemško socialno zavarovanje naravnost ovira za nemško medicino. V dokaz navaja člankar zavarovalne predpise za »elektro-fizikalne zdravstvene metode« (röntgeniziranje itd.). Potem nadaljuje:

Blagajniške določbe glede zdravil so poglavje zase. Bolniške blagajne oddajajo mnogokrat v svojih lekarnah docela neprimerna zdravila, obveze itd., mnogokrat izdelujejo v lastnem obratu malovredna sredstva. Zavarovanci to dobro vedo in če jim zdravnik — v zmislu predpisov — vendarle zapiše ta sredstva, izgube do njega svetoda vsako zaupanje. Kako naj bo zdravnik svetovalec in prijatelj bolnika, če mora pa sestavljati neskončne formulacije, podajati polovične diagnoze in iti na roko blaginjam in njih lekarnam?

Thomas Alva Edison, slavní iznajditelj električne žarnice, mikrofona in fonografa, je smrtnonevarno obolel. Edison je star 84 let.

je v neprestani denarni krizi in enako slabo se godi blaginjam nezgodnega zavarovanja; o zavarovanju za brezposelnost se mnenja zelo križajo in mnogi dvomijo, da bi ga bilo mogoče vzdržati. L. 1928. je Nemčija izdala za socialne svrhe 7 milijard mark; vsega skupaj je moralo nemško gospodarstvo za javne namene plačati 23 in četrt milijarde mark. Podobne so številke za leti 1929. in 1930.

Mnogo usodnejša pa je moralna izguba, ki jo je v teh desetletjih socialnega zavarovanja utrpel nemški ljudski značaj. Preje zdravjavoljni nemški delavec je postal histeričen, štedljivec se je razvil v državnega rentnika, ki hoče, da bi vedno drugi skrbeli zanj. Veliko nemških delojemalcev teži danes v prvi vrsti po uživanju »socialnih dobrot«. Simulantstvo in sleparstvo zavzemata nezasišane oblike. Ugotovili so se slučajji, ko so vzeli simulant pred preiskavo v usta izpljune jetičnikov, da so ga potem izpljunili sami in je preiskava dognala pri njih jetične bacile. Zdravnik natele vsak dan na slušanje, ko ga zaradi resnične bolezni za delo nezmožni prosijo, naj tega ne napiše, ker dobivajo kot brezposelni višjo podporo nego bi bila bolniščina. Ko so v Wiesbadenu uvedli za brezposelne obvezno delo, se je dalo iz imenika brezposelnih črtati 40 odstotkov dotedanjih podpirancev. Mnogi brezposelni zaslužijo »postrani« toliko kakor preje z rednim delom in žive z brezposelno podporo boljše nego kdaj prej. Za mnoge brezposelne velja vsako delo, ki jim ga nakažejo, kot najhujša kazen. Cimprije se javijo za bolne, da bi mogli kasneje zopet uživati brezposelno podporo. Tu mora biti zdravnik vedno na straži, da ne postane nehoti pomočnik simulantov.

Zdravnike je spravilo socialno zavarovanje v najtežavnejši položaj. Zdravnik je stisnjen med posameznike, ki menijo, da mora biti iz »socialnih razlogov« pripravljen, da ugodí vsaki njihovi zahtevi, tudi po odpravi plodu, ter igrajo pri tem še ulogo gospodarja nasproti hlapcu — in na drugi strani med mogočeno, mnogokrat zlohotno upravo zavarovalnih uradov. Tako živi na tisoče nemških zdravnikov pravo suženjsko življenje. Zagrenjeni, oropani vseh idealov, umirajo prezgodaj in zapuščajo družino brez sredstev.

Strankarski listi slikajo v državnozbornskih poročilih lahkovernim zavarovancem, kako ogromne koristi imajo od socialnega zavarovanja. V resnici pa je tako, da če zavarovalec zbolí, zavarovalni zdravnik njegove bolezni ne sme ugotoviti in zdraviti po najnovejših pri-

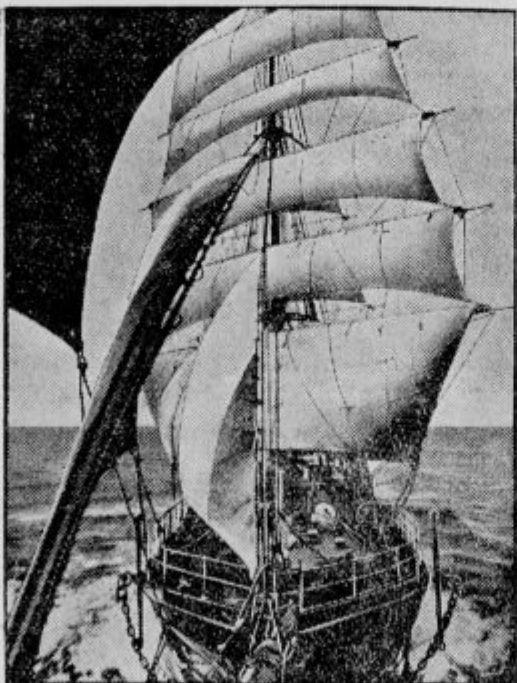

Čl. veličanstvo na obisku v Elysee-ju. Francoski državni predsednik je te dni sprejel več črnih potentatov, ki jih je po predpisanih ceremonijah spremljal k niemu kolonialni tajnik Diagne (desno)

Kinne Hitomi, znamenita japonska lahka atletinja, ki je imela več svetovnih rekordov, je umrla v Tokiju za jetiko, stara šele 25 let. Po poklicu je bila sportna referentinja velikega tokijskega dnevnika.

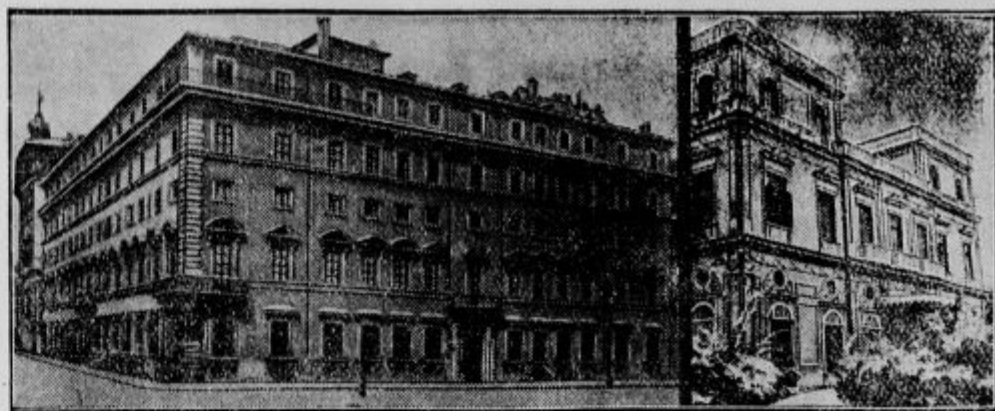
Zdravnik bi moral nasproti bolnikom uporabljati vse svoje znanje, pa tudi duševno navdahnjenje. Oboje pa mu je socialno zavarovanje vklepilo v verige, saj noče o osebnem, duševnem razmerju zdravnika nasproti bolniku ničesar vedeti. Tako si n. pr. zavarovalec v slučaju nezgodnega poškodovanja ne sme izbrati zdravnika po svojem osebnem zaupanju; in blagajniški zdravnik okvare ne sme presojati po splošnem bolnikovem stanju, po njegovi duševnosti, marveč zgolj po »objektivnih« simptomih, zunanjih znakih. Tako se je človeška medicina ponižala na stopnjo živino-zdravstva.

Discovery, slavná angleška ekspedicijska ladja, ki se je te dni vrnila z dveletne ekspedicije v južnopolarne pokrajine. Poleg važnih geografskih odkritij je našla tudi nova kitovska lovišča. — Jadrnica »Discovery« je bila ponesla pred leti v antarktido tudi kapitana Scotta, ki je našel ondi tragično smrt.

Kdor je bil v vojni...

Na potu iz Prage v domovino so se ustavili v Magdeburgu voditelji organizacije francoskih bojnikov v svetovni vojni. Imeli so sestanek z voditelji enake nemške organizacije. Tako oba nemška predsednika — dr. Falk in Hörsing — kakor tudi predsednik francoske Union Federal, Bousmiche, dalje pariški vsenčilski profesor Cassin in abbé Secret so v svojih govorih naglašali odločno miroljubnost nemškega in francoskega naroda. Vojnih hujškov med tistimi, ki so preživeli svetovno vojno v strelskih jarkih — ni! Ti o vojni nečejo ničesar slišati, marveč hočejo z vsemi močmi mir in prijateljstvo s sosedi. Nemška in francoska kultura nista tako različni, kakor trdijo nekateri. V resnici je kultura v Evropi samo ena in so le jeziki različni. Mladina naj se vzgaja v duhu mira in sporazuma med vsemi narodi.

Palata Chigi in nemško poslanstvo v Rimu — prizorišči nemško-italijanskih političnih razgovorov.

Gramofonska plošča in liturgično gibanje

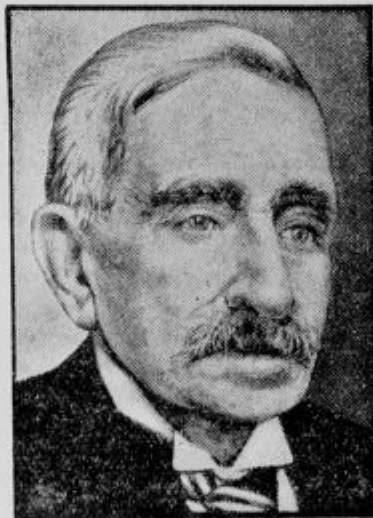
V Nemčiji bo do konca tega leta izšlo v raznih založbah, ponajveč v samostanih, približno 300 plošč z liturgičnimi spevi. Uporabljali jih bodo predvsem v učne namene po duhovskih semeniščih, za vaje pri cerkvenih zbora, v družini, šolah, pa z velikim pridom in užitkom tudi v družinskih krogih. Saj je znano, da radiofonija proti splošnemu napovedovanju ni izpodrinila zvočne plošče.

Pri snemanju teh liturgičnih plošč sodelujejo sloviti cerkveni zbori: ahenski, dortmundski, kolinski stolni, monakovski, paderbornski in celo westminsterski iz Londona, kakor tudi dva filharmonična iz Berlina in Londona. Posneli so že precej slavnih cerkvenih skladb svetovnih mojstrov: Mozart, cele Schubertove maše, Beethovenova missa sollemnis so že posnete. Toda za strogo liturgično gibanje in obnovo so najvažnejši pozikusi prenesti na zvočno ploščo gregorijanski koral. Ze precej znane so take plošče v založbi treh opatij: Maria Laach, Beuron in Sv. Jožef v Gerleve. Posebno dobrodošle so v raznih semeniščih v učne namene. Pa tudi po večjih župnijah, kjer je seglo liturgično gibanje že precej na globoko, jih uporabljajo za vaje. Kako radi pa imajo tudi svetni sloji religiozne posnetke, nam pričajo znane »P. Odilove plošče.« Ne le po Ameriki, tudi pri nas so že zelo razširjene. In če je ameriški misijonar — frančiškan p. Odilo poskusil z njimi vzbuditi v narodno in versko mlačnih lepe spomine na »stari kraj«, in če vršijo te plošče celo misijonsko delo, potem moramo praktičnemu duhu p. Odila le čestitati k lepemu uspehu.

V regensburški reviji »Liturgische Zeitschrift« je letos nastala ostra polemika zoper uporabo zvočnih plošč pri bogoslužju samem. In dejstvo je, da zvočna plošča nikdar ne more in ne sme nadomestiti zbora živih glasov. Stroj tu ne more nadomestiti človeka, ker je nosilec obredov, v Cerkvi živeči mistični Kristus, nujno v zvezi le s svojimi udi, kristjani, katerim se pri bogoslužju milosti posredujejo.

Dr. Bendien, holandski zdravnik, ki je iznašel postopanje, s katerim se zanesljivo ugotovi rak že v prvih začetkih.

Prof. Emil Warburg, senior nemških eksperimentalnih jezikov, ki je umrl v starosti 85 let.

Kitajski upor na nemški ladji

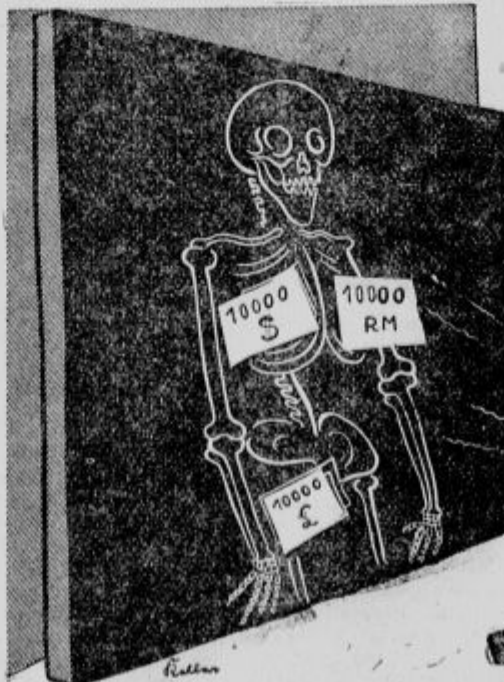
Na vzhodnjeazijskem parniku »Pfalz«, ki je vsidran v bremenski luki, so se zaradi male nezgode pri delu, ki je doletela enega njihovih tovarisev, uprli kitajski mornarji. Vseh 27 kitajskih kurjačev je namah odložilo delo in se je moral lotiti posla poveljujoči častnik sam, ker je bila nevarnost, da bi parnik zadel v angleško ladjo. Kitajci so začeli proti častniku metati kamenje, ki se je nahajalo na krovu, slednji pa so pograbili železne drogeve, jih razbelili v ognju in z njimi grozili častniku. Ko je prihitel prvi častnik z revolverjem v roki, so se Kitajci obrnili proti njemu in ga neznačajno ranili. V tem je prišel na parnik luška policija in hitro napravila red. Uporni mornarji pridejo pred hitrega sodnika.

Kjer poznajo vse jezike

Zgodi se, da prime kak črnc v Somalski deželi »pero v svojo desno roko« pa z velikim trudom in naporom napiše pismo kakemu članu svoje družine, ki roma po Evropi s tem ali drugim cirkusom. Naznanja mu, kaj je letos za letino, pa da je nosorog poteptal koruzna polja in kar je še takih somalskih novic. Vse je napisano v strahovitih čcah domačega jezika, in tako tudi naslov. Pismo dobi v roke bogve kje kak poštni uradnik, pa ga obrača in obrača, da bi razbral naslov. Ko vidi, da ne pojde, se mirno odloči in pošlje pismo — orientalskemu seminarju v Berlinu. Tu poznajo 44 orientalskih jezikov in če treba razvozljati pismo v 45. jeziku, potem vedo tam za človeka, ki zna ta jezik. In nedolgo nato priroma pismo z dopisanim evropskim naslovom v prave roke. — Berlinski orientalski seminar je postal nekaka svetovna pošta centrala, kamor pošiljajo vsa pisma, pisana v neznanih jezikih in dialektih. Včasih se celo zgodi, da potuje pismo, ki ga piše kak Perzijec prijatelju ali poslovnomu znanecu v Indijo, preko berlinskega orientalskega seminarja. Se več: tu si dajejo prevajati orientalska poslovna pisma vse trdke na svetu. Seminar zmaguje delo samo zato, ker orientaleci ne pišejo tako radi kakor Evropejci in Američani.

Kaj je videl pariški slavalok

Dne 29. m. m. je poteklo 95 let, odkar so slovesno odkrili pariški slavalok. Slavalok so začeli graditi že pod Napoleonom Velikim, a dovršili so ga šele l. 1836. Stal je približno 10 milijonov frankov. Mnogokaj je videl slavalok v teku svoje dobe: L. 1840. so prinesli pod njim v Pariz Napoleonove zemске ostanke s Sy. Helene. L. 1870. se je pripravljala zmogovita pruska armada, da pod slavalokom vkoraka v Pariz. Parižani so pa zaprli prehod s tisoči svojih otročičev... Prusi so se ustavili in po kratkem obotavljanju krenili po ovinku v mesto. — L. 1918. je gledal slavalok zmogoslavni povratek francoske vojske z nezasišano krvavih bojnih poljan. Tedaj je postal slavalok svetišče domovine in grob Neznane vojaka.

Röntgen v caricarski službi... Tako zbijajo Nemci saie iz prepovedi, da ne sme nihče pošiljati ali jemati s seboj v inozemstvo tujih deviz ali mark.

Značilnosti naše trg. bilance

Po podatkih glavnega ravnateljstva carin je Jugoslavija v prvem polletju tega leta izvozila blaga v vrednosti 2 milijardi 318 milijonov Din (lansko leto v istem času 3.362 milijonov), uvozila pa blaga za 2 milijardi 582 milijonov Din (lani 3.478 milijonov). Priznajte, da naše trgovinske bilance v prvem polletju torej znaša 264 milijonov Din. V primeri z lanskim letom je izvoz padel tudi po teži, in sicer za 801.195 ton, uvoz pa za 171.171.037 ton. Izvozili smo predvsem mnogo manj pšenice (letos 531 vagonov v vrednosti 8.8 milijona, lani 11.876 v vrednosti 239.3 milijona Din) in pšenične moke (letos 114 vagonov v vrednosti 2.4 milijona Din, lani 419 vagonov v vrednosti 3.5 milijona Din). Skoro za polovico je padel izvoz koroze. Nazadovolj je tudi izvoz goveje živine (50.987 glav v vrednosti 113.3 milijona letos nasproti 55.230 glavam v vrednosti 139.2 v lanskem letu). Izvoz konj se je vzdržal skoraj na isti višini kakor lani (16.044 konj za 30.7 milijona proti 16.700 konj za 35.4 milijona Din). Povečal se je izvoz svinj od 101.621 glav v lanskem letu na 108.797 glav letos, toda vrednost tega izvoza je padla s ceno svinjine od 121.4 milijona na 113.3 milijona Din. Tudi vina smo izvozili mnogo več kakor lani (8.887.354 kg proti 2.587.589 kg). Les kaže hudo nazadovanje (4.066.362 stoletov v vrednosti 369.738.550 Din proti 6.739.804 stoletov v vrednosti 685.643.377 Din). Izvoz lesa je torej po vrednosti padel skoro za polovico.

Italija je še vedno ostala naša prva odjemalka (28.31% vsega našega izvoza), za njo pridejo Avstrija (15.22%), Nemčija (13.37%), Češkoslova-

ška (8.49%), Madjarska (7.90%), Francoska (4.90), Grčija (4.15%) in Švica (3.71%). Uvozimo največ iz Nemčije (18.86%), potem iz Češkoslovaške (16.95), Avstrije (15.82), Italije (10.67), Anglije (7.58), Madjarske (5) in Francije (4.37%).

Naša trgovinska bilanca kaže isto posebnost kakor večina bilanc drugih držav v zadnjem času: padanje izvoza, a nazadovanje tudi uvoza. Nahajamo se tudi mi v vrstici svetovne gospodarske krize, ki ovira na eni strani izvoz in zahteva naznatraj večjo varčnost in konsument ter previdnost v produkciji. Kot agrarna država nas je posebno zadela padec kmetijskih pridelkov, posebno lesa, tako da je vrednost izvoženega blaga sorazmerno mnogo bolj padla kakor njegova teža. Pri primerjavi letošnje z lansko trgovinsko bilanco ne smemo pozabiti, da smo imeli lani zelo dobro letino.

Žitna direkcija je prodala v Burgasu 105 ton rži po 1.75 leva za kg, 105 ton ječmena po 2.08 leva za kg, v Varni 105 ton ječmena po 2.05 leva za kg, na Donavi 400 ton ječmena po 2 leva za kg, 500 ton rži po 1.70 leva za kg, drugod 500 ton rži po 1.72 leva za kg. Za pšenico se je nudilo 1.85 leva za kg, franko morje ali 1.65 leva za kg franko Donava. Po tem predlogu bi stala pšenica 1 kg okoli 1.50 leva na postaji, torej bi pomenila za direkcijo za nakup žita, ki ga ima po naredbi ministrstva plačati po 4 leva, zgrubo 2.50 leva. Iz tega vzroka kupčija se v pšenici ni izvršila. O dopolnitvenih navedbah se bo bavil ministrski svet, ker se se pojavila nespornost med zemljelenci in ravnateljem žitnega zavoda Stoikovom.

Tečaj za kapunjenje na Dolenjskem. S pomočjo kr. banske uprave, ki je financirala in dala tudi svoje strokovne moči na razpolago, so se vršili trije tečaji za kapunjenje na Dolenjskem, in sicer na banovinskem posestvu Mala Loka, kmetijski šoli na Grmu in pri kmetijski podružnici v Št. Vidu pri Stični. Tečaji so bili celodnevni, ki jih je vsakokrat otvoril v imenu banske uprave g. inž. Absee, ki je v poljudnih besedah začel pomen perutinarstva za našo deželo. Na to so teoretično in praktično razlagali kapunjenje predvsem predsednik odseka za perutinarstvo g. Seher, ga. Cernetova in v imenu »Perutninarske zadruge v Ljubljani« g. Klemenčič. Udeležba na tečajih je bila zelo velika, zlasti na Grmu. Tečaji so v vseh pogledih prav dobro uspeli. Dani so s tem temeljni pogoji, da se bo to važno delo ponovno uvedlo med naše kmečke perutninarje.

Borza

Dne 5. avgusta 1931.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2274.13—2280.97, Bruselj 786.46—788.82, Curih 1099.95—1108.25, Dunaj 792.50—794.90, London 273.88—274.70, Newyork 5628.95—5645.95, Pariz 221.53, Praga 167.38, Trst 295.10—296.

Zagreb. Amsterdam 2274.13—2280.97, Dunaj 792.50—794.90, Bruselj 786.46—788.82, London 273.88—274.70, Milan 225.10—226, Newyork kabel 5639.95—5656.95, ček 5628.95—5645.95, Pariz 221.2—221.86, Praga 167.13—167.63, Curih 1099.95—1108.25. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 5.6 milj. Din.

Belgrad. Amsterdam 2274.13—2280.97, Bruselj 286.46—288.82, Curih 1099.95—1108.25, Dunaj 792.50—794.90, London 273.88—274.70, Newyork 5628.95—5645.95, Pariz 221.2—221.86, Praga 167.13—167.63, Trst 295.10—296.

Curih. Belgrad 9.09, Pariz 20.10, London 24.89, Newyork 512.50, Bruselj 71.50, Milan 26.81, Madrid 45.80, Amsterdam 206.75, Dunaj 72.05, Stockholm 187.15, Oslo 187.05, Kopenhagen 187.05, Solija 3.7175, Praga 15.1850, Varšava 57.4250, Budimpešta 90.025, Atene 6.6475, Carigrad 2.43, Bukarešta 3.0475, Helsingfors 12.90.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 8% Bler. pos. 80, 7% Bler. pos. 70, Celjska 150 den., Ljublj. kred. 120 den., Prašedion 950 den., Kred. zavod 195 den., Vevče 120 d., Stavbna 45 den., Ruše 145.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 78—80, agrarji 42—43, vojna škoda ar. 342—343 (350, 352, 344), 8. 342—344 (344), 12. 348—349 (350), 8% Bler. pos. 79—81 (82), 7% Bler. pos. 68—70.50 (71, 69), 7% pos. Drž. hip. banke 69—71, 6% begl. obv. 57—59. Bančne delnice: Hrvatska 50—60, Poljo 53.50—55 (53.50), Kredita 121—126, Union 150—155 (150), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120 den., Medjunarodna 68 den., Obrtna 36 den., Prašedion 957.50—965, Srbska 190—192, Zemaljska 120 den. Industrijske delnice: Nar. sum. 25 den., Guttmann 110 den., Slavonija 200 den., Danica 64.50—65.50, Drava 220—225 (220), Sečera Osjek 210—213, Osj. ljev. 210 den., Brod. vag. 60 bl., Union 55—60, Vevče 120 den., Ragusa 300 den., Trboveljska 222—230.

Belgrad. Narodna banka 6000, 7% inv. pos. 82, vojna škoda 340—341.50, 6% begl. obvez. 59 (10.000 nom.), 7% Bler. pos. 66 (71, 3000 dol.).

Notacije državnih papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 62—63, Newyork: 8% Bler. pos. 68—72, 7% Bler. pos. 61.50—64, 7% pos. Drž. hip. banke 66—68.

Dunaj. Wiener Bankverein 14, Escompteges. 147.50, Zivno 78.70, Union 17.20, Alpine 12.05, Trboveljska 28, Kranj. ind. 43, Leykam 1.75.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 20 vagonov pšenice, 10 vagonov ječmena, 9 vagonov koroze, 2 vagona moke, 1 vagon otrobov. Tendence neizpremenjena.

Iz društvenega življenja

Društvo orožniških upokojencev za Slovenijo ima dne 9. avgusta ob 10 dopoldne svoj redni letni občni zbor v prostorih restavracije pri »Novem svetu« v Ljubljani.

Zbelovo pri Poljčanah. Vseled raznih ovir se je moral prvotno v našem listu že javljati termin za javno veselico tukajšnjega novoustanovljenega gasilnega društva preložiti na dan 9. avgusta t. l. Odbor prosi vsa sosedna tovariška in ostala društva, da na ta dan pridejo v čim obilnejšem številu.

Poizvedovanja

Najdeno. Večja vsota denarja je bila koncem julija najdena v bližini Kamnika. Več o tem se poišče pri župnem uradu v Mekinjah, p. Kamnik. Izgubila se je snoči rjava, usnjata listnina na poti od frančiškanskega mostu do jugoslovanske knjižarne. Pošten najditelj naj jo vrne na naslov, označen v akademski legitimaciji, denar pa naj obdrži za nagrado.

Od solnca zagorelo zdravo kožo

mladeniške svežosti, zdravega izgleda Vam dasta

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

(olje za
kožo in
masažo)

Oboje vsebuje - edino svoje vrste - eucerit ki neguje kožo, oboje oblažuje nevarnost solnčarice, in daje telesu prekrasno barvo tudi ob oblačnem nebu. Nivea-creme hladi telo kadar je vroče. Nivea-olje ga varuje pred prehladom vsled prehitrega ohlajenja ob grdem vremenu. Tako se lahko tudi ob hladnih dneh kopljete na zraku in v vodi. - Nivea-creme Din 5' - do Din 22' - . Nivea-olje Din 25' - , Din 55' - .

Proizvajal: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

Gostovanje praških hazenašic

V torek zvečer smo imeli po triletnem presledku zopet priliko videti, kako igrajo Čehinje hazeno. Ob tej priliki ne smemo prezreti dejstva, da je pri nas ta lepa panoga ženskega sporta popolnoma zaspala. Edina Atena je še, ki je sposobna zastopati hazenski sport. Vse drugo je zaspalo! Klubski rivaliteta, katera je takorekoč nogometu potrebna, ni za hazeno. Hazenski sport je bil pa voden skoro po istih načelih, kakor sta se svoj čas dajala Ilirija in Primorje v nogometu. Zato ni čudno, da hazenskega sporta skoraj ni. Zagrebška Concordija, katera je bila enako močna z našimi klubi, je danes v stanu odpraviti katerikoli klub iz Slovenije takole z 20 goli.

Družina gostov se nam je predstavila v oblekah belo-rdeče barve, z rdečo zvezdo na belem polju. Slavne barve praške Slavije, po vsem svetu so znane. Igra, ki so nam jo predvedle igralke Slavije, ni pokazala nič posebnega. Star sistem kombinacij po sredini. Kakor v nogometu, tako je tudi hazena izpremenila način igre. Moderno hazeno goji danes samo Concordija, zato je dosegla tudi tako krasne uspehe. Vendar so tudi gostje, zlasti v drugem polčasu, ko je šlo za zmago, igrali naravnost vzorno. Tako hitrega podajanja pred golom so sposobne samo igralke, ki imajo za seboj ostre in dobre vaje. Saj je žoga pred vrati Atene šla iz rok v roke tako bliskovito, da se je sploh videlo ni. Atena je do-

segla tako lep in časten rezultat v razmerju 6:5 (2:2), največ radi napačne taktike gostov. Delale so velik dren pred golom, zato ni čudno, ako se je žoga največkrat odbila od rok obrambe Atene.

Družina Atene je prijetno iznenadila. Vsi, ki se še zanimajo za hazeno, so pričakovali, da Atena ne bo kos nasprotnicam. Z agilno in energično igro so pa Čehinje spravile iz koncepta, tako, da so zabile vodilne gole. Šele po dveh golih so Čehinje pričele igrati. Naravno tudi Atena ni počivala, vendar kakih posebnih smotrenih akcij ni bilo. Videti je, da manjka Ateni težke tekne. Proti koncu igre se marsikateri gledalec ni mogel ubraniti utisa, da ne bi primerjal igro Čehinj z igro češkega nogometa. Kajti šlo je vse tako po žnori in kratkimi pasovi, da smo videli čisto kopijo češkega nogometnega moštva. Pri tem je ves napad Čehinj skoraj stal na mestu. Atena je pa napadala zelo hitro, tako, da sta se točno videla dva različna sistema igre. Tekmi je prisostvovalo okoli 200 gledalcev. Med njimi je bilo tudi precej francoskih vojaških gojencev politehniške, ki se trenutno nahajajo na ekskurziji po naši ožji domovini. Pokrovitelj prireditve je bil g. župan, ki je tekmi tudi prisostvoval. Skratka, bila je to lepa sportna prireditev, ki je svoj namen — propagande — v polni mer dosegla.

Zopet plavanje!

V soboto in nedeljo ves dan se vrše v kopališču Ilirije tekme za državno prvenstvo v plavanju. Nastopili bodo plavalci iz vse države. Večina je že zbrana in marljivo trenira. Za podveznim prvenstvom pride sedaj državno prvenstvo, ki bo še veliko bolj zanimivo. Saj ne bodo tekmovali samo domači plavalci, temveč tudi temperamentni člani obmojskih klubov, ki so s svojim nastopom že prejšnja leta izvalili veliko zanimanje. Ne bodo pa samo plavalne tekme. Že v petek prične tudi waterpolo tekme, pri katerih sodelujejo vsi klubi iz države. Ta lepa igra je pridobila že veliko pristašev, čeprav smo videli waterpolo igrati šele parkrat. Tako bo letošnje tekmovalstvo za državno prvenstvo mogoče najbolj zanimivo od vseh dosedanjih tekmovalj, kajti tudi Ilirija postavi v boj precej izvrstnih seniorjev, ki bodo resno ogrožali zmago ostalim klubom.

Juniorske tekme

Kakor ponavadi vsako leto, tako je tudi letos Ilirija organizirala pokalno tekmovalstvo za juniorska moštva. To tekmovalstvo vzbuja med mladino vsako leto večje zanimanje. Kajti znano je, da so

ravno juniorji tisti, ki igrajo najlepši nogomet. Zato je tudi od strani občinstva, ki si želi lepe igre, vedno večje zanimanje. Letošnje tekme prične v soboto, 8. t. m. in se nadaljujejo v nedeljo. Prijave za sodelovanje se sprejemajo v kavarni Evropi do danes zvečer do 18. V soboto bo pa žrebanje nasprotnikov za prvo kolo.

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebščine dobite v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Mozelj

Na Skrilju je v minulec mesecu umrl Miha Cetinski, vdovec, oče številne družine. Zdravil se je v ljubljanski bolnišnici, kjer pa so bili proti njegovi bolezni brez moči. Z avtom se je odpeljal iz bolnišnice, da bi počakal smrt doma, a to mu ni bilo dano. Na poti domov ga je v Dolgi vasi dohitela smrt. N. v m. p.!

Naš ljubljani, dobri, nepozabni soprogi in oče, gospod

dr. Otto Hawlina

nas je danes po dolgem, težkem trpljenju za vedno zapustil.

Pogreb ljublega pokojnika bo v petek, dne 7. avgusta ob 4 popoldne na farno pokopališče.

Tržič, dne 5. avgusta 1931.

ANNA HAWLINA roj. POLLAK, soproga. — HERBERT, MARIJA in LOTTE, otroci.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in trgovskim prijateljem, da je naš oče, ded, praded, brat, tast i. t. d., gospod

Jurij Pezdirnik

posestnik in trgovec na Dovjem in v Mojstrani in bivši župan občine Dovje

dne 5. avgusta 1931 popoldne ob 6, previden s sv. zakramenti, v starosti 79 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 7. avgusta popoldne ob štirih.

Priporočamo ga v pobožno molitev!

Dovje-Mojstrana, dne 5. avgusta 1931.

Žalujoči ostali.

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iscejo

Kot skladiščnik
zavijalec in odpošiljalec želi primerne nastanitve s 1. sept. ali pozneje gospod s trgov. naobrazbo, 40 leten, slov. in nemškega jezika vešč. Najboljše reference. Večletna praksa v trgovini in industrijskem podjetju. Cenj. dopise pod M. M. na upravo »Slovenca« št. 8841.

500 Din nagrade
žobi oni, kateri preskrbi absoventu dr. dvoraz. trgovske šole mesto praktikanta. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8839.

Mladenič
z daljšo šofersko prakso želi dobiti gospoda, ki bi ga dal v nadaljnji pouk. Za hvaležnost bi mu služil eno leto za oskrbo in bi delal tudi druga dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8836.

Službodobe

Vajenec
se sprejme proti plači za instalacijo vodovoda in kleparstvo. Gustav Puc, Tržaška cesta, Ljubljana.

Hlapca
starejšega, krščanskega, ki se razume na vsa gospodarska dela — takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« pod 8838.

Trgovina
z mešanim blagom sprejme zdravega vajenca s predpisano šolsko izobrazbo, poštenih staršev. Ponudbe na oglasni odelek »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 8325.

Trgovsko pomočnico
pridno, pošteno, zanesljivo, dobro računarico — sprejme trgovina in gostilna na deželi. Prednost imajo na deželi izučene. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Služba takoj« št. 8830.

Učenca
sprejme slaščičarna Em. Ilich v Mariboru, Slovenska ulica 5. Hrana in stanovanje v hiši.

Čevljarški pomočnik
dobro izvežban tudi za gojzerje, dobi takoj stalno delo. Marek Benjamin, Radomlje.

Mesarskega vajenca
ki ima veselje do mesarske obrti, iz dobre družine, sprejme Milko Slamič, Ljubljana, Jegličeva cesta 10.

4 sodar. pomočnike
za veliko delo sprejme takoj sodarski mojster Stefan Kosernik, Vodnokra 17, Ljubljana VII.

Zasluzek

Zaupnike-informatorje
iz vseh, tudi najmanjših krajev, iščemo proti dobremu honorarju. Prednost imajo predvsem o krajevnih prilikah dobro informirani javni nameščenci. Takojšnje ponudbe z navedbo možnega delokroga na oglasni odelek lista pod »Hitro in verodostojno« pod 8844.

Denar

Hipotečno posojilo
iščem na lepo trgovsko posredstvo, vključno na prvo mesto, Din 500.000 proti primernim obrestim. Ponudbe pod šifro »Pupilarno varno« št. 8799 na upr. »Slov.«

Pouk

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Instruiram
iz vseh srednješol. predmetov. Pripravljam tudi za sprejemni izpit. Uspeh zagotovim. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2869 »Diplomiran akademik«.

Vanovanja

Stanovanje
2 večji in 2 manjši sobi, soba za služkinjo, kuhinja in pritlikline, tik središča, se odda za 1. november. Natančne ponudbe z opisom rodbinskih članov pod zn. »Mesečno 1800« na upr. »Slovenca«.

Opremljeno sobo
solčno, s souporabo kopalnice, blizu Tivolija, se odda takoj solidni osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod 8834.

Vnajem

Več skladišč
oddamo v najem v Kolizeju. Vprašati v pisarni Heinrichar, Gosposvetska cesta 15.

Specerijsko trgovino
se odda v prometni ulici. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8843.

Gostilno in trgovino
tako oddam v najem v Podbrezjah na Gorenjskem št. 11, p. Podnart. Iv. Antonija Habjan.

Lokal za vinotoč
se odda. Naslov v upravi pod št. 8842.

Danes

H. V. Pečenko
je otvoril danes trgovino s kurivom — Celovška 37, tik tramvajske postaje — pri gostilni Keršič. Cene konkurenčne — se razume.

Razno

Grafolog in hirosol
N. Sadluki, v Ljubljani. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9—12 in od 2—7. Naslov: Ljubljana, dr. »Slon«, II. n., soba 64.

Poizvedbe

Izgubil se je
fotografski aparat v bližini »Kamnite mize«. Pošten najditelj se naproša, da ga izroči proti nagradi v parni pekarni Pretnar, Zgornja Šiška.

Porestva

Stavbne nasvete
daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/1

Vila

blizu centra naprodaj. — Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 8688 na upr. »Slovenca«.

Vilo z vrtom
eno- ali dvostanovanjsko, po možnosti v centru mesta (Ljubljana) — kupim. Ponudbe z navedbo cene in ulice hš. št. na upravo »Slovenca« pod »M. T.« št. 8837.

Hiša na Kodeljevem
pri Ljubljani, nova, enonadstropna, oddaljena 5 minut od cestne železnice, naprodaj ali pa se zmenja za manjšo proti doplačilu. Reflektira se le na resne kupce. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8835.

Kupino

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Kupim
6—10 m suhih hrastovih plohov, debel. 7 cm, dolž. 2 m in pol. — Ivan Pirc, Dravljje št. Vid.

Vsakovrstno

Zlato kovanje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Kupili bi
tovorni auto
2 in pol do 3 in pol tone nosilnosti, nov ali rabljen. Ponudbe z opisom in cenno na Brača Marčelja, Škriljevo, stanica Bakar.

Prodamo

Fiat 503
štirisedežen, v dobrem stanju, naprodaj za 17.000 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Motor BSA
dobro ohranjen, 500 cm³, OHV (Hochturen), ugodno prodam. D. Cotič, Ljubljana, Hrenova ulica 7.

Hladilna omara
izolirana s plutovino, povsem nova, naprodaj izpod cene. Naslov pove oglasni odelek »Slovenca« pod št. 8340.

Jabolka in hruške
prima, namizne, kilogram 4 Din franko kraj naročnika, po 25 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla — Bosna.

Ugodno naprodaj:
750 ccm motocikl Super X s prikolico, zadnji model, 500 ccm AJS s prikolico, skoraj nov, oba radi nabave avtomobila. 600 ccm Indian Scout 6000 Din, 175 ccm, Peugeot, 3600 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Obre

»Javor«
lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vojne zavarnice.

Premog, drva
dostavlja na dom
»KURIVO« dr. z o. z.
Dunajska 33 / Telef. 34-34

Tvrda A. VOLK
Ljubljana, Resljeva cesta 24.
audi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mivske izdelke.

Zahtevajte cenik!
Kovčki
za potovanje, ročne torbice, aktovke, listnice, denarnice, nogometne žoge, nahrbtnike, sportne pasove itd. nudi v največji izbiri, najnižji ceni, Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Potenje nog in telesa!

Vsled vročine, težkega dela in hoje mnogim pot razjeda kožo na nogah in rokah ter med prsti na nogah, vsled česar nastajajo rane, volk, vnetje in otekline. Vse to naglo in zanesljivo izgine, ako se porablja

BARTULIČEVA ZDRAVILNA MAST
in zdravilni prašek, ki ju izdeluje stara v letu 1599. ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarinar Vlado Bartulič, Zagreb, Jelatičev trg 20. Cena ene škatle masti 10 Din, cena ene škatle praška 6 Din. Dobiva se v vsaki lekarni.

Vinotoč
Dospela izborna bela in rdeča vina, enajstprocentna, liter po 10 Din. Pošljite ponj Mestni trg 13, Grajska klet.

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi razno drugo pohištvo dobite najceneje pri Matiji Andlovic, Komenskega 34.

Kopalne čepice
od 8 Din naprej dobite pri »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna.

Samo kdor v miru izbira, dobro kupi

Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali;

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!
Tu imate čas, da pregledate in prečenite vzorce kos za kosom, nikdo Vas ne bo prigovarjal za nekaj, kar ne odgovarja Vašemu okusu.

ZAHTEVAJTE ZATO NASO KOLEKCIJO TKANIN ZA MOSKA OBLAČILA IN OGRINJALA

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno.

1812
Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu okusu.

Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost Vam odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Ze pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem. Največja trg. in odpremna tvrdka

Kashner & Opler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Tovarna cikoriije
FAVORIT
ZEMUN

Pričeli smo z izdelovanjem iste v škatlah običajne velikosti.

„DUNAV“ zavarovalna d. d. v Zagrebu
podružnica za Slovenijo v Ljubljani

vljudno naznanja, da se je preselila s svojo pisarno

v lastno palačo
na oglu Aleksandrove ceste
in Beethovnovne ulice.

Ljubljana, dne 5. avgusta 1931.

Inserirajte v „Slovencu“!

† Ljubeznivi oče vseh revežev in trpinov, sam velik trpin, preblagi gospod

med. univ. dr. Oto Hawlina

je danes dopoldne odšel k Bogu po obilno plačilo. Naj mu Gospod milostno povrne z večnim življenjem vse, kar je dobrega storil revežem v svojem plemenitem življenju! Pogreb blagopokojnega se bo vršil v petek popoldne ob 4 na domače pokopališče, slovesna pogrebna sveta maša se bo pa vršila v soboto zjutraj ob 6 v župnijski cerkvi.

V Trzinu, dne 5. avgusta 1931.

Vincencijeva konferenca Marijinega Oznanenja v Trzinu.

Ferdinand Poderžaj

vodja petrazredne osnovne šole v Dragatušu

po kratki, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blažega pokojnika bo danes dopoldne s sveto mašo na tukajšnje farno pokopališče.

Dragatuš - Ljubljana, dne 6. avgusta 1931.

Žalujoči rodbini PODERŽAJ-SIRNIK.

Otfried v. Hanstein: 108

Strahotno potovanje na luno

»Ze zato, ker ni nobene druge rakete.«
Američan mu odvrne: »Kolikor mi je znano, je Valdemar Apel gradil dve raketi naenkrat.«
Korus nadaljuje: »Ali se Vam zdaj mogoče, da bi nas na zemlji opazili?«
Egon zanika. »Ker smo majhni in od zemlje tako silno oddaljeni, smo samo majcen prašek, ki ga ne more opaziti niti najboljši daljnogled. Kvečjemu bi se utegnil kak astronom, ki posebno ostro opazuje, začuditi, da mu od časa do časa smukne preko leče njegovega daljnogleda komaj vidna senca; priznam pa, da je še to skrajno malo verjetno.«
Korus skomigne jezno z rameni: »No torej —«
»Torej imate prav, če pravite, da nas ne bodo opazili, ako sami ne opozorimo zemlje nase.«
»Le kako?«
»Pošljimo na zemljo signale! Storimo to lahko na dva načina. Profesor Oberth je postavil tole podmeño: Pritrđi več kovinskih zreal iz natrija na žično mrežo, pa z njimi lahko napraviš zajčka, ki ga opazijo tudi na zemlji. Še več: Oberth celo meni, da imajo tolikšno žarilno moč, da bi mogli z njimi ogreti cele pokrajine, ki so siicer vedno pod ledom. Meni je pa prišlo sedaj na misel, da bi morda s takim zrealom, ki ga imam s seboj, lahko poslal na zemljo tudi Morseeve znake. Seveda pa še sam ne vem, če je stvar izvedljiva. Zato mislim še na nekaj drugega. Znana vama je reklamna pisava, ki jo pozna-

spretni letalci pišejo na nebo. Po svoji lastni zamisli sem si že zgradil aparat, za katerega še Apel ni vedel. Upoštevati je namreč treba, da na zemlji običajna priprava tukaj ni uporabna. Ze premikamo se s tolikšno brzino, da bi se črke zveržile, dalje v brezračnem prostoru tudi pare ravniti ne moremo, končno bi pa črke morale biti vprav ogromne, da bi jih mogli videti astronomi ali pa morda celo vsa zemlja. Moj aparat je zamišljen takole: Pošev postavljene šobe v majhni raketi z vodikom in kisikom bodo skozi kalup, ki ima črke SOS, z veliko brzino poganjale v vsemirje silno droben kovinski prah. Ker leže šobe počevno, se črke raztegnejo silno daleč, kovinski prah pa jih naredi čitljive. Tako se nam morda posreči, da napišemo v zrak orjaške črke, ki jih bodo lahko brali na vseh krajih zemlje. Zrealne signale bomo pa tudi uporabili; če bi jih namreč na zemlji tudi ne opazili, bi pa utegnili v višjih plasteh služiti kot nekašen kašipot raketi, ki bi nas iskala.«
»Toda kako boste to izvršili?«
»Ne bo posebno težavno. V potapljaški obleki odidem iz rakete skozi zračno cev, kakor smo delali na mesecu. Ko bom zunaj, bom s svojim strojem oddal signale, obenem pa še mrežo razprostri in jo pritrđil na raketo. Vidva bosta ostala v kabini in me potegnili nazaj, če si sam ne bom mogel pomagati.«
»Mislite torej, da more človeško telo prenesti zunaj brzino, s kakršno letimo?«
»O tem še malo ni dvomiti saj ni nobenega upora in trenja.«
Korus je še vedno dvomil. »Kam pa mislite poslati signale?«
»Je čisto vseeno. Ker se namreč pomikamo okoli

zemlje in še jako hitro, bodo signale gotovo opazili tudi v obljudenih krajih, zlasti še, ker jih lahko večkrat ponovimo.«
Korus je še tuhtal in premišljeval Egonove besede, Američan pa je živahno priklimal.
»Izvrstno! Lahko bi torej posnemali znake Morseeve abecede in tako Newyork Evening Posti brzojavili celo poročilo.«
Egon mu pritrdi. »Lahko, kajpada. Toda mislim, da bo bolje, ako se zaenkrat omejimo in odpošljemo samo en znak.«
»SOS.«
Tovariša ga pogledata.
Za hip je zavladala popolna tišina. Prav počasi je začel v sreih poganjati korenine ta majceni vitez upanja. Četudi ne bo prinesel rešitve, je pa vendar dal misliti, delati, poskušati.
All Right sunkoma vzravna glavo. »Ali smem napraviti majhno pripombo k dnevnemu redu?«
Egon je bil vesel, da poskušajo skrb prepoditi.
»Mister Right ima besedo.«
»Strašno sem lačen.«
Potegnili so iz omare električno-kuhalno pločo, Egon je ugotovil, da ima 1 akumulator še precej energije, pripravili so nekaj konzerv, odprli četrto med desetimi steklenicami sekta, in jedli s prav dobrim tekom, kakor možje, ki poznajo resno položaja, pa vendar vedo, da zaenkrat ni nevarnosti.
Egon je pregledal potapljaške obleke.
»Ena obleka in ena čelada sta nepoškodovani, kisikova bomba je pa samo ena še porabna.«
»Signale bomo torej mogli oddati samo enkrat.«
»Upajmo, da bo enkrat zadostovalo.«